

quần tử trong cốm thuốc giun. Ngoài ra, hạt keo giậu còn là thành phần trong viên Phì nhi cam tích với các vị khác như sứ quân tử, hoài sơn, ý dĩ, sơn tra, hạt sen, mạch nha. Trẻ con thường ăn hạt keo giậu xanh, không kể liều lượng, cũng thấy ra giun mà không có hiện tượng ngộ độc

Ở Indonesia ngoài công dụng tẩy giun hạt keo giậu còn chữa bệnh đại đường. Ở Philippin hạt rang vàng được dùng làm thuốc dị viêm, rễ là thuốc điều kinh. Ở Trung Quốc, rễ chữa mất ngủ, tâm tư phiền muộn.

Chú thích. Về tác dụng ngừa thai của keo giậu, cần được nghiên cứu thêm.

457. KEO TA

Acacia farnesiana Willd.

Tên khác:	Keo thơm, keo nước hoa, kinh cầu hoa, rum tai.
Tên nước ngoài:	Sponge tree, sweet scented acacia, wild tamarind, cassia flower (Anh); cassier de Farnèse, cassie ancienne, mimosa nain, caneficier (Pháp).
Họ:	Trinh nữ (Mimosaceae).

Mô tả

Keo ta - *Acacia farnesiana* Willd.

Cây gỗ nhỏ, cao 2 - 6 m. Thân cành vạm vọ, lúc đầu có cạnh sau tròn màu nâu, có nốt sần màu trắng. Lá kép hai lần lông chim chẵn, mọc so le, mỗi nhánh chính mang 7 - 8 đôi nhánh thứ cấp, mỗi nhánh này có

10 - 20 đôi lá chét nhỏ, dài 4 - 7 mm, rộng 1,5 - 2mm, đầu nhọn, màu xanh xám; lá kèm 2, biến thành gai.

Cụm hoa mọc ở kẽ lá thành đầu tròn, có cuống dài khoảng 3 cm; hoa rất nhỏ màu vàng, thơm, mỗi hoa mang một lá bắc nhỏ; đài hình chén, 5 răng; tràng 5 cánh đều; nhị rất nhiều, chỉ nhị dài, bao phấn màu vàng; bầu thuôn dài, nhẵn.

Quả đậu, hình trụ, hơi cong, khi chín màu đen nâu, hạt cứng, hình trái xoan, màu nâu, nhẵn bóng.

Phân bố, sinh thái

Acacia Willd. là một chi lớn có khoảng 500 loài phân bố rộng rãi khắp các vùng nhiệt đới, cận nhiệt đới kể cả những vùng hoang mạc khô cận Nam và Bắc bán cầu. Ở Việt Nam, chi này có 25 loài, trong đó một số loài cây gỗ mới được nhập trồng để cải tạo đất như keo bông vàng, keo tai tượng, keo lá trầm...

Keo ta là loài cây liên nhiệt đới, có nguồn gốc từ châu Mỹ, sau lan rộng khắp các vùng nhiệt đới, cận nhiệt đới. Cây mọc tự nhiên và được trồng ở Ấn Độ, Myanmar, Sri Lanca, Thái Lan và nhiều nước khác. Hoa của nó được dùng để chế tạo nước hoa. Ở Việt Nam, keo ta cũng thấy mọc tự nhiên hay được trồng chủ yếu ở các tỉnh phía nam. Cây ưa vùng có khí hậu nhiệt đới nóng - ẩm hoặc hơi khô; keo ta có thể sinh trưởng phát triển tốt trên nhiều loại đất, kể cả đất nghèo kiệt tro sỏi đá hay đất pha cát ở vùng ven biển